

Dosarul nr. 2rc-50/22
2-12015935-01-2rc-29042022

Prima instanță: Judecătoria Economică de Circumscripție - V. Orîndaș
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul - Gh. Eni, N. Bondarenco, V. Movilă
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție - A. Cobăneanu, T. Răducanu, S. Moldovan
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Cahul – R. Petrov, N. Bondarenco, S. Pilipenco

DECIZIE

18 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curtii Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Gospodăria Țărănească „Danco”,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe
Acțiuni „Combinatul de vinuri din Taraclia” împotriva Gospodăriei Țărănești
„Danco” cu privire la încasarea datoriei și repararea prejudiciului,
împotriva încheierii din 14 februarie 2022 a Curtii de Apel Cahul, prin care s-
a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de către Gospodăria
Țărănească „Danco” împotriva deciziei din 10 iulie 2012 a Curtii de Apel Cahul,

constată:

La data de 08 februarie 2011 SA „Combinatul de vinuri din Taraclia” a depus
cerere de chemare în judecată împotriva GȚ „Danco” cu privire la încasarea datoriei
în sumă de 1 248 247, 60 lei, procentului bancar în sumă de 953 428,59 lei, a
dobânzii de întârziere în mărime de 1 547 428,03 lei și a cheltuielilor de judecată în
sumă de 50 000 lei.

Prin hotărârea din 20 februarie 2012 a Judecătoriai Economice de
Circumscripție s-a admis parțial acțiunea depusă de către SA „Combinatul de vinuri
din Taraclia”.

S-a încasat de la GȚ „Danco” în beneficiul SA „Combinatul de vinuri din
Taraclia” datoria în sumă de 1 248 247,60 lei, procentul bancar în sumă de 500 000
lei, dobânda de întârziere în sumă de 1 547 428,03 lei și taxa de stat în sumă de
50 000 lei.

În rest pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

S-a dispus că în cazul lipsei mijloacelor financiare de stingere a datoriei la GȚ
„Danco”, a transmite cu drept de proprietate SA „Combinatul de vinuri din Taraclia”
plantații de viță de vie în valoarea sumei încasate, evaluate la data transmiterii.

Prin decizia din 10 iulie 2012 a Curții de Apel Cahul s-a admis apelul declarat de GȚ „Danco”.

S-a modificat hotărârea din 20 februarie 2012 a Judecătorei Economice de Circumscripție prin excluderea din dispozitivul hotărârii a sintagmei „În cazul lipsei mijloacelor financiare de stingere a datoriei GȚ „Danco” față de SA „Combinatul de vinuri din Taraclia” în sumă totală de 3 345 675,63 lei, a transmite cu drept de proprietate SA „Combinatul de vinuri din Taraclia” plantații cu viță de vie în valoarea datoriei, evaluate la data transmiterii”.

În rest, hotărârea a fost menținută.

Prin încheierea din 16 ianuarie 2013 a Curții Supreme de Justiție s-a considerat inadmisibil recursul declarat de GȚ „Danco”.

La data de 29 noiembrie 2021 GȚ „Danco” a depus o cerere de revizuire împotriva deciziei din 10 iulie 2012 a Curții de Apel Cahul, în temeiul art. 449 lit. a) din Codul de procedură civilă, solicitând revizuirea deciziei instanței de apel, admiterea apelului declarat de către GȚ „Danco”, casarea integrală a hotărârii din 20 februarie 2012 a Judecătorei Economice de Circumscripție și emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii înaintată de către SA „Combinatul de vinuri din Taraclia”

Prin încheierea din 14 februarie 2022 a Curții de Apel Cahul s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de către GȚ „Danco” împotriva deciziei din 10 iulie 2012 a Curții de Apel Cahul, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Combinatul de vinuri din Taraclia” împotriva GȚ „Danco” cu privire la încasarea datoriei și a prejudiciului, deoarece cererea de revizuire a fost depusă după expirarea termenului stabilit de art. 450 lit. a) din Codul de procedură civilă.

La data de 31 martie 2022 GȚ „Danco” a declarat recurs împotriva încheierii din 14 februarie 2022 a Curții de Apel Cahul, prin care a solicitat casarea actului judecătoresc, admiterea cererii de revizuire și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel. (f.d. 136-140, vol. V)

În motivarea recursului a invocat că încheierea este neîntemeiată, fiind pasibilă de a fi anulată deoarece prin decizia din 23 iunie 2021 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău s-a dispus respingerea recursurilor declarate de procurorul Gheorghe Bivol și partea interesată Gheorghe Frangu cu menținerea încheierii din 18 februarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, prin care a fost admisă plângerea avocatului în interesele GȚ „Danco”, fiind declarată nulă ordonanța procurorului adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, Dumitru Robu din 29 martie 2019, fiind declarată nulă și ordonanța procurorului ierarhic superior Ștefan Șaptefrați de respingere a plângerii depuse conform art. 298-299² din Codul de procedură penală.

Astfel, persistă temei de revizuire a deciziei din 10 iulie 2012 a Curții de Apel Cahul în temeiul art. 449 lit. a) din Codul de procedură civilă, care indică că revizuirea se declară în cazul în care s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă.

Recurenta a indicat că decizia din 23 iunie 2021 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost recepționată la data de 03 septembrie 2021, fapt confirmat prin inscripția de pe plicul poștal. Ulterior, la solicitarea sa, prin comunicarea procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul principal Gheorghe Bivol nr. 01-

55r/21-8988 din 10 septembrie 2021 a fost informat că ordonanța emisă de procurorul Victor Plugaru din 26 februarie 2019 este definitivă și irevocabilă, fiind remisă în adresa solicitantului o copie autenticată a ordonanței.

La caz, sentința definitivă este ordonanța procurorului Victor Plugaru, iar comunicarea că această ordonanță este definitivă a avut loc prin comunicarea din 10 septembrie 2021, însă instanța de apel nu a motivat nici într-un mod acest termen invocat în cererea de revizuire.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat încheierea contestată la data de 14 februarie 2022.

GȚ „Danco” a recepționat actul judecătoresc la data de 03 martie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 133, vol. V)

Prin dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 5 din 02 martie 2022, modificată prin dispoziția nr. 9 din 10 martie 2022, în pct. 5.1.1 s-a dispus suspendarea de drept a examinării de către instanțele de judecată a cauzelor civile, iar în pct. 5.1.2 s-a indicat că termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile care se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare a prezentei dispoziții, se întrerup, urmând a curge noi termene de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență. Ulterior, prin dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 13 din 31 martie 2022 s-a abrogat pct. 5 din dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022, începând cu 04 aprilie 2022.

Astfel, recursul declarat la data de 04 aprilie 2022 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 453 alin. (3) din Codul de procedură civilă, încheierea de respingere a cererii de revizuire poate fi atacată cu recurs în instanța ierarhic superioară, cu excepția cazurilor în care cererea de revizuire este examinată de Curtea Supremă de Justiție.

Potrivit art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Conform art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat de GȚ „Danco” împotriva încheierii din 14 februarie 2022 a Curții de Apel Cahul, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din motivele ce urmează.

Inițial, instanța de recurs consideră oportun de a menționa că în sensul Capitolului XXXIX din Codul de procedură civilă, revizuirea face parte din categoria căilor extraordinare de atac de retractare, prin intermediul căreia se poate obține desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și reînnoirea judecății în cazurile expres determinate de lege.

Revizuirea oferă posibilitatea retractării unei hotărâri judecătorești definitive care se vedește a fi greșită în raport cu unele împrejurări de fapt survenite după pronunțarea acesteia. Retractarea unei hotărâri judecătorești definitive produce

efecte grave pentru părți și pentru stabilitatea raporturilor juridice civile. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazurile strict determinate de lege.

Pe de altă parte, revizuirea constituie un remediu procesual important pentru înlăturarea acelor situații excepționale care au făcut ca o hotărâre judecătorească să fie viciată chiar în substanța sa.

Având în vedere că revizuirea ocupă un loc aparte în sistemul căilor legale de atac, Colegiul găsește oportun de a evoca doar trăsăturile distinctive speței, or, legiuitorul a impus unele reguli de procedură specifice care se aplică acestei căi de atac și care evidențiază deopotrivă locul aparte pe care-l ocupă revizuirea în sistemul procedural.

Astfel, revizuirea făcând parte din categoria căilor extraordinare de atac, este guvernată de reguli speciale și legiuitorul a prevăzut expres și exhaustiv la art. 449 din Codul de procedură civilă temeiurile pentru declararea acesteia.

La caz, prezenta cerere de recurs a fost înaintată împotriva încheierii din 14 februarie 2022 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de către GȚ „Danco” împotriva deciziei din 10 iulie 2012 a Curții de Apel Cahul, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Combinatul de vinuri din Taraclia” împotriva GȚ „Danco” cu privire la încasarea datoriei și a prejudiciului, deoarece cererea de revizuire a fost depusă după expirarea termenului stabilit de art. 450 lit. a) din Codul de procedură civilă.

În cererea de revizuire depusă, drept temei de revizuire, GȚ „Danco” a invocat prevederile art. 449 lit. a) din Codul de procedură civilă, în conformitate cu care, revizuirea se declară în cazul în care s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătura cu cauza care se judecă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea recurată adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei, motiv pentru care o considera întemeiată.

În acest context, instanța de recurs conchide că prin decizia din 23 iunie 2021 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău s-au respins ca nefondate recursurile procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Principal, Gheorghe Bivol și al părții interesate Gheorghe Frangu și s-a menținut încheierea din 18 februarie 2021 a judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, prin care s-a admis plângerea avocatului Adrian Cebotari în interesele petiționarului/administrator GȚ „Danco” Danil Coceanji înaintată în temeiul art. 313 din Codul de procedură penală, împotriva acțiunilor și actelor organelor de urmărire penală și ale procuraturii, s-a declarat nulitatea ordonanței procurorului adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, Dumitru Robu din 29 martie 2019 privind scoaterea persoanei de sub urmărire penală și clasarea cauzei penale, s-a declarat nulitatea ordonanței procurorului adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, Ștefan Șaptefrați din 28 ianuarie 2020 privind respingerea plângerii depuse de petiționar în ordinea art. 298-299² din Codul de procedură penală și s-a obligat procurorul, să lichideze încălcările depistate ale drepturilor și libertăților omului conturate în toate amănunțele în conținutul încheierii și în dependență de circumstanțele stabilite să se adopte o hotărâre în condițiile legii.

Colegiul menționează că potrivit art. 450 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care sentința penală a devenit irevocabilă – în cazul prevăzut la art. 449 lit. a)

În sensul normei citate, termenul de depunere a cererii de revizuire reprezintă intervalul de timp în interiorul căruia poate fi exercitată calea de atac a revizuirii. Termenul dat este unul legal și imperativ.

Capitolul XXXIX din Codul de procedură civilă nu prevede restricții și nu instituie termen de decădere, în cazul omiterii termenului de declarare a cererii de revizuire prevăzut de art. 450 din Codul de procedură civilă, revizuentul poate solicita repunerea în termen în conformitate cu prevederile art. 116 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul reține că GȚ „Danco” în cererea de revizuire, cât și în cererea de recurs a invocat că decizia din 23 iunie 2021 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, prin care a fost menținută încheierea din 18 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a recepționat-o la data de 03 septembrie 2021, iar prin comunicarea procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul principal Gheorghe Bivol nr. 01-55r/21-8988 din 10 septembrie 2021 a fost informat că ordonanța emisă de procurorul Victor Plugaru din 26 februarie 2019 este definitivă și irevocabilă, astfel, curgerea termenului depunerii cererii de revizuire urmează a fi calculat din momentul comunicării procuraturii despre faptul că ordonanța procurorului Victor Plugaru a devenit definitivă și irevocabilă.

Materialele cauzei atestă că decizia din 23 iunie 2021 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a devenit irevocabilă de la data pronunțării, respectiv termenul de 3 luni în interiorul căruia urma să fie depusă cererea de revizuire împotriva deciziei din 10 iulie 2012 a Curții de Apel Cahul emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Combinatul de vinuri din Taraclia” împotriva Gospodăriei Țărănești „Danco” cu privire la încasarea datoriei și repararea prejudiciului, urmează a fi calculat din data pronunțării, dar nu de la data recepționării actului judecătoresc.

Totodată, instanța de recurs reține că GȚ „Danco” a avut la dispoziție termen suficient pentru înaintarea în instanță a cererii de revizuire, însă a fost depusă la 29 noiembrie 2021, după expirarea termenului de 3 luni, calculat potrivit dispozițiilor art. 450 lit. a) din Codul de procedură civilă.

Având în vedere cele expuse, Colegiul menționează că admiterea spre examinare a cererii de revizuire în condițiile în care a fost formulată, ar încălca principiul securității raporturilor juridice și ar duce inevitabil la violarea art. 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Pe cale de consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ relevă că procedura de revizuire prevăzută de art. 449-453 din Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției, care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 § 1 CEDO, între altele, că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată, ca excepție de la acest principiu este doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (cazul Brumărescu contra României nr.28342/95; cazul Roșca contra Moldovei nr.6276/020).

Totodată, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea poartă un caracter declarativ și nu constituie temei de admitere a recursului.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din 14 februarie 2022 a Curții de Apel Cahul.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Gospodăria Țărănească „Danco”.

Se menține încheierea din 14 februarie 2022 a Curții de Apel Cahul, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Combinatul de vinuri din Taraclia” împotriva Gospodăriei Țărănești „Danco” cu privire la încasarea datoriei și repararea prejudiciului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Galina Stratulat

Maria Ghervas